

G A Z E T A

Wielkiego

Xięstwa

P O Z N A Ń S K I E G O.

Nakładem Drukarni Nadworniej *W. Dekera i Spółki*. — Redaktor: *A. Wannowski*.

№ 126. — W Piątek dnia 1. Czerwca 1832.

Wiadomości krajowe.

Z Berlina, dnia 28. Maja.

Przybył tu: Xiążę Barclay de Tolly, z Petersburga.

Cesarsko-Austryacki Posłannik przy dworze Wielko-Xiążęcym Heskim, Baron Vrints Treuenfeld, z Darmsztatu.

Odjechał stąd: JW. Generał - Porucznik i generalny dozorca instrukcyi militarnej, Baron Valentini, do Szląska.

Z dnia 29. Maja.

Przybył tu: Generał-Major ze świty Jego Cesarskiej Mości wszech Rossyi, Xiążę Galiżyn, z Warszawy.

Odjechał: Generał-Major i komenderujący tym dywizyonem, Hofmann, do Poznania.

~~~~~

Wiadomości zagraniczne.

Królestwo Polskie.

Z Warszawy, dnia 24. Maja.

W wykonaniu przepisów dekretu Królewskiego z d. 2. Lutego 1830. r., dopełnione będzie w d. 26. b. m. o godzinie 10tej przed południem spalanie uszkodzonych i usuniętych z obiegu Biletów Kassowych za summe

złp. 2,670,000. Czynność ta uskutecznią zostanie przy Gmachu Bankowym, stósownie do przepisów, w obecności Kommissyi umorzenia dłuęu krajowego, jako téż Delegowanych przez Rząd członków z Rady Stanu i Kommissyi rząd. przychodów i skarbu.

Gazety Petersburskie doniosły o zgonie Radcy Kolegialnego Teodora Paszkiewicza, ojca JO. Feldmarszałka Xięcia Warszawskiego, który w Charkowie dnia 26. z. m. (s. s.) rozstał się z tym światem.

Xiężna Lubecka wczoraj wyjechała z Warszawy do Litwy, a Hrabia Fredro Marszałek Dworu, dziś wyjeżdża do Petersburga.

Z dnia 25. Maja.

Przez postanowienie z dn. 18. b. m., Rada Administracyjna mianowała Pana Jerzego Puscha Radcą górniczym, Naczelnikiem oddziału hut, przy Kommissyi rządowej przychodów i skarbu.

Prawidła podług których ma być uskuteczniiony zaciąg do armii rossyjskiej wojskowych niższych stopni byłego wojska polskiego.

Rozporządzenia przygotowawcze.

O składzie i czynnościach Kommissyi zaciągowych.

(Dokończenie.)

§. 63. Celem dostawiania do sztabów pułków lub batalionów (zakładu) tych wojsko-

wych niższych stopni, którzy bez ważnych przyczyn niestawili się w przepisany czas, w miejscu przez Delegacyą oznaczonym, lub po ukończonym już przez nią zaciągu, oddaliwszy się samowolnie, niepowrocił, Kommissya zaciągowa znieśie się z Kommissyą wojewódzką.

§. 64. Dla sprawdzenia czynności Delegacyi Kommissya zaciągowa ma być obecną przy przyjmowaniu do pułków wojskowych niższych stopni, z różnych gmin i miast do zakładu przeprowadzonych.

§. 65. W tym celu Kommissya zaciągowa, po zniesieniu się z dowódcami pułków i w zastosowaniu się do czasu przybycia do sztabów pomienionych wojskowych niższych stopni, oznaczy czas, w którym znajdować się będą w sztabach pułków lub batalionów (zakładach), dla sprawdzenia zdawania ludzi.

§. 66. Za przybyciem do zakładu, Kommissya, w obecności dowódcy pułkowego, winna dopełnić, co następuje: a) Przekonać się, czyli znajdują się obecni wszyscy wojskowi niższych stopni, na listach przez Delegacyą podanych zamieszczeni, i czyli zostali odesłani z gminy lub miasta. b) Obejrzyć kaleków, i tym, którzy będą rzeczywiście całkiem niezdolni do pełnienia dalej służby, dozwoić powrotu do domów. c) Roztrząsnąć zażalenia tych, którzy niebędąc uznani przez Delegacyą za osiadłych, zamieszczeni zostali na liście pod lit. H., i skoro się przekona o słuszności zaniesionej prośby o uwolnienie ich od służby, dozwoić im powrotu do miejsca ich zamieszkania. d) Pozostających wojskowych niższych stopni Kommissya zaciągowa odda ostatecznie pułkowi. W liczbie tych ostatnich winni być oddani, przy oddzielnej liście imiennej, wszyscy wojskowi niższych stopni szlacheckiego stanu; równie jako i dzieci wyższych i niższych oficerów, tudzież urzędników cywilnych, których stopnie odpowiadają stopniom oficerów wyższych w wojsku, niemniej urzędników orderami ozdobionych. (§. 6.)

§. 67. Świadczenia lekarzy, i opis kalectwa, czyniącego niezdolnym do służby, powinny być sporządzone podług oddzielnie załączonych tu przepisów, o których wzmiankuje się w §. 4.

§. 68. Opisy posiadłości sporządzone być powinny stosownie do §. 5.

§. 69. Na dostawę do pułku wojskowych niższych stopni, Kommissya uzyska pokwitowanie od dowodzącego pułkiem.

§. 70. Kommissya zaciągowa udzieli od siebie świadectwa w języku polskim, wójtom gmin i burmistrzom, poszczególnie co do ka-

żdej gminy lub miasta, z wymienieniem, ile wojskowych niższych stopni weszło do służby i komu mianowicie, z względu na kalectwo lub posiadłość, Kommissya dozwoliła powrócić do miejsca zamieszkania.

§. 71. Po odebraniu takowego świadectwa, wójt gminy, burmistrz (lub zastępujący jego miejsce), tudzież inni znaczniejsi mieszkańcy powrócą do siebie.

§. 72. Wraz z burmistrzami i wójtami wracającymi z wojskowych niższych stopni, którym Kommissya udzieliła na to pozwolenie, z powodu posiadłości lub kalectwa. (§. 66.)

§. 73. Każdy z wzmiankowanych w poprzedzającym §. 72., a uwolnionych przez Kommissyą zaciągową, otrzyma od téjże świadectwo drukowane, podług wzorów pod lit. L. i M. tu dołączonych, a w których wymienione będą powody, dla jakich każdy z nich uwolniony został od obowiązku wejścia do służby.

§. 74. Wójtci gmin i znaczniejsi mieszkańcy obowiązani są przestrzegać, iżby wojskowi niższych stopni zachowali się w drodze, w czasie ich powrotu do domów, w należnym porządku i spokojnie. W przeciwnym zaś razie, wójt gminy, burmistrz (lub zastępujący jego miejsce), zgłosi się do najbliższej wojskowej komendy o udzielenie mu pomocy dla utrzymania porządku.

§. 75. Trzymając się wzwyż opisanego porządku, Kommissya zaciągowa przeniesie się do każdego sztabu (zakładu) pułku lub batalionu stojącego w województwie, gdzie odbywać się będzie zdawanie wojskowych niższych stopni.

§. 76. Zaraz po oddaniu ludzi do pułku, Kommissya doniesie o tém sztabowi głównemu czynnej armii, tudzież Kommissyi spraw wewnętrznych Królestwa, i przedstawi oraz listy imienne, podług wzoru pod lit. N. tu dołączonego, a nadto i oddzielną w krótkiej treści wiadomość, podług wzoru pod lit. O. Takowe listy przedstawione głównemu sztabowi, sporządzone będą w języku rosyjskim, te zaś do Kommissyi spraw wewnętrznych, w języku polskim.

§. 77. Listy imienne tych wojskowych niższych stopni, którym Kommissya równie jako i Delegacye dozwoliły wolnego powrotu do domów, zostaną z wszelkimi potrzebnymi wyjaśnieniami, zachowane w Kommissyi, dla przedstawienia ich wraz z ogólnym zdaniem sprawy z jej działań do Kommissyi spraw wewnętrznych Królestwa w języku polskim, a do głównego sztabu armii w języku rosyjskim.

§. 78. W przedmiotach szczególnej wagi, lub takich, których Kommissya zaciągowa sa-

ma rozwiązać niemoże, obowiązana będzie zgłosić się do głównego sztabu armii, lub do Kommissyi spraw wewnętrznych, stosownie do przedmiotu, którego decyzya zależeć będzie od władzy wojskowej lub cywilnej.

§. 79. Wszelkie czynności Kommissyi zaciągowej, dotyczące się zaciągu, powinny być ukończone w przeciągu trzech miesięcy, licząc od dnia rozpoczęcia zaciągu.

§. 80. Po ukończeniu swęj czynności w zakładach, Kommissya zaciągowa wróciwszy do miasta wojewódzkiego, zajmie się ułożeniem ogólnego i dokładnego zdania sprawy z całej swęj czynności w tym przedmiocie, i przedstawi go, w języku rossyjskim, sztabowi głównemu armii, kopią zaś tegoż zdania sprawy, w języku polskim, za pośrednictwem zasiadającego w jej gronie urzędnika administracyjnego, zakomunikuje Kommissyi wojewódzkiej, która takowe prześle do Kommissyi spraw wewnętrznych. Pokwitowania uzyskane od dowódców pułków na dostawę ludzi, powinny być w tymże czasie przedstawione sztabowi głównemu armii. — Uwaga. W tém wszystkiem, w czém Kommissye zaciągowe uorganizowane dla województw odnoszą się do Kommissyi wojewódzkiej, Kommissya zaciągowa uorganizowana w Warszawie odnosi się do Urzędu Muncypalnego miasta Warszawy.

§. 81. Wojskowi niższych stopni, należący do spisu, którzyby bez prawnych przyczyn niestawili się w miejscu przez Delegacyą do spisu oznaczonem, równie jako i ci, którzyby samowolnie oddalili się z tego miejsca, lub z drogi udając się do zakładu, lub nakoniec z samego zakładu, uznani będą za zbiegów, i, po ich ujęciu, będą sądzeni podług praw wojskowych rossyjskich.

§. 82. Każdy ułatwiający ucieczkę któremukolwiek z pomienionych wojskowych niższych stopni, lub dający onemu schronienie, będzie sądzony podług praw Królestwa Polskiego.

§. 83. Gdyby się gdzie okazał nieporządek, PP. dowódcy dywizyi, brygad, pułków i batalionów najbliżiej konsystujących, przedsięwzją niezwłocznie potrzebne środki dla przywrócenia spokojności, z użyciem, w razie potrzeby, siły wojskowej. O wziętych w tój mierze środkach, doniosą natychmiast do swęj komendy, i wprost do Głównego sztabu armii.

§. 84. Każdy Naczelnik wojenny, na wezwanie osób, którym czynność zaciągowa jest poruczoną, obowiązany jest udzielić tymże wszelkiej pomocy wojskowej.

§. 85. Wazyscy wojskowi niższych stopni,

którzy do dnia otrzymania przez Kommissye wojewódzkie niniejszych rozporządzeń, dobrowolnie weszli do wojsk rossyjskich, zachowują osobne prerogatywy, które przy ich przyjęciu pozostawione im były. Po ogłoszeniu zaś niniejszych przepisow, nikt niemoże inaczej jak podług osnowy tychże być do służby przyjętym.

(Na oryginalne podpisano:) Głównie komenderujący czynną armią, Generał-Feldmarszałek, Namiestnik Królestwa Polskiego, Xiążę Warszawski Hrabia Paszkiewicz-Erywański.

Postanowienie względem ostatecznego rozwiązania składu byłego wojska polskiego.

Za Najwyższym J. C. K. Mości rozkazem, i stosownie do rozporządzeń art. 20. Statutu Organicznego, przez N. Pana pod dniem 14. Lutego tegoż roku Królestwu Polskiemu Najmiłosciwiej nadanego, względem połączenia na zawsze armii Cesarskiej i Królewskiej w jedną całość, niniejszém ogłaszam: 1) Skład byłego wojska polskiego ostatecznie rozwiązany zostaje. — 2) Wojskowi niższych stopni, zostający w tymże wojsku do d. 17. (29.) Listopada 1830. roku, niemniej ci, którzy w ciągu rokосу przez Rząd buntownicy do służby wojskowej powołani byli, zostają, stosownie do Najwyższej woli objawionej w wydaném, wraz z niniejszém rozporządzeniem, w osobném postanowieniu, przeznaczeni do pułków armii N. Pana. — 3) Oficerowie wszelkiego stopnia, którzy służyli w szeregach rokoszian, tak ci, którzy zostali wzięci z orężem w rękę, lub złożyli go w Królestwie Polskiem po wzięciu Warszawy, jako i ci, którym w łaskawości swęj N. Cesarz Jmć i Król raczył Najmiłosciwiej dozwolić powrotu do kraju z państw ościennych, niemniej urzędnicy z byłego wojska polskiego i z Kommissyi wojny, którzy mieli udział w rokосу, otrzymają świadectwa o uwolnieniu od służby; dopóki jednak takowe wydane im niebędą, pozostają pod zarządzeniem głównego sztabu czynnej armii i używają opieki praw wojskowych rossyjskich, a w razie przestępstwa ulegają tymże prawom. — 4) Wspomniane uwolnienie oficerów i urzędników byłego wojska polskiego, niepozostawia im prawa, ani do noszenia munduru, ani do pobierania pensyi, podług rozporządzeń w tój mierze w Królestwie Polskiem istniejących; jednak ze względu na ich żal, przeznaczonym został przez Rząd dla tychże równie jako i dla pozostałych po nich wdów i sierót, trzyletni zasiłek pieniężny, stosownie do zasad przez Jego Cesarsko-Królewską Mość po-

twierdzonych, a przezemie w postanowieniu z d. 15. (27.) Grudnia 1831. r. do wiadomości powszechnej podanych. — 5) Postanowienie niniejsze rozciąga się również do wszystkich oficerów i urzędników byłego wojska polskiego, urodzonych w Królestwie Polskiem, a wziętych w niewolę podczas działań wojennych i odprowadzonych wgląd Cesarstwa, nieprędzej atoli, aż gdy powrót ich do Królestwa ostatecznie zadecydowanym zostanie, i gdy ci istotnie do Królestwa powrócą. Co się tyczy osób wyłączonych od dobrodziejstwa ogólnego przebaczenia, najmiłościwiej Królestwu Polskiemu udzielonego, samo się przez się rozumie, iż przepisy niniejszego postanowienia do nich zastosować się nie mogą. — 6) Generałom, oficerom i urzędnikom wojskowym, którzy nie mieli czynnego udziału w rokoszach, a teraz użyci są w służbie, nadaje się prawo zanieśienia prośby o przyjęcie ich do służby wojskowej rosyjskiej, lub cywilnej w Królestwie Polskiem, odpowiednie do posiadanych przez nich posiadanych. Ci zaś z pomiędzy nich, którzy nie oświadczą życzenia wejścia do służby wojskowej rosyjskiej, ani też cywilnej w Królestwie Polskiem, lub też, z jakichkolwiek bądź powodów, do służby przyjętymi nie będą, otrzymają świadectwa o uwolnieniu od służby, po ukończeniu poruczonych im tymczasowych czynności. — 7) Generałowie, oficerowie i urzędnicy wojskowi, którzy w ciągu rokoshu, dobrowolnie się stawili, Generałowie i oficerowie, którzy znajdowali się w Rosyji za remontą lub za urlopem, mogą również, jeżeli tego sobie życzą, zanieść prośbę o umieszczenie ich w służbie rosyjskiej: wojskowej w służbie wojskowej, zaś urzędnicy wojskowi w administracji wojskowej rosyjskiej. Wszyscy inni zostaną uwolnieni od służby: ci, którzy w ciągu rokoshu dobrowolnie się stawili, podług osnowy art. 3. i 4. niniejszego postanowienia; ci zaś, którzy znajdowali się w Rosyji za remontą lub za urlopem, z pozostawieniem ich przy prawach i przywilejach, istniejącymi w Królestwie Polskiem postanowieniami, wydanych, z wyłączeniem jednak prawa noszenia munduru. — 8) Generałowie i oficerowie byłego wojska polskiego, którzy pozostali wierni przysiędze, po uczynionem przez nich oświadczeniu, że życzą wejść do służby wojskowej rosyjskiej, będą umieszczeni w tych korpusach i pułkach, wyjąwszy gwardyi, które sami sobie o biorą; co do osób, znajdujących się przy boku Jego Cesarsko-Królewskiej Mości, dalsze onychże przeznaczenie, N. Pan sobie samemu pozostawić raczył. — 9) Do wydawania

świadectw uwolnionym od służby Generałom, oficerom i urzędnikom wojskowym, i do roztrząsania i rozstrzygnięcia prośb o przyjęcie do służby wojskowej rosyjskiej i cywilnej w Królestwie Polskiem podawanych, ustanawia się w Warszawie osobna Kommissya, pod prezydencją Generała-Lejtnanta Sulimy; na członków tejże, przeznaczeni zostają: Generałowie-Majorowie Dąrewski i Plautin. — 10) Kommissya ta nazywać się będzie Kommissją przeznaczenia oficerów i urzędników byłego wojska polskiego, a obowiązki jej określone będą w osobnym przepisie. — Warszawa, d. 19. Kwietnia (1. Maja) 1832. r. — Podp.: Główno-komenderujący czynną armią, Generał-Feldmarszałek, Namiestnik Królestwa Polskiego, Xiążę Warszawski Hr. Paszkiewicz Erywański.

Rzeczpospolita Krakowska.

Z Krakowa, dnia 22. Maja.

W dniu wczorajszym Hrabina Zofia z Brannickich Potocka, uczciła zwłoki swojego małżonka Artura Potockiego, wspaniałym pogrzebem.

R o s s y a

Z Petersburga, dnia 5. Maja. (star. st.)

W niedzielę dnia 1. b. m., miało miejsce w pałacu zimowym, jak już dawniej wspomnieliśmy, uroczyste przyjęcie Deputacyi, wysłanej dla złożenia u stóp Jego Cesarskiej Mości hołdu głębokiej wdzięczności Polaków, za powszechne przebaczenie i łaski Królestwu Polskiemu udzielone. Gały Dwór Cesarski, członkowie Rady państwa, Senatorowie, Generałowie i oficerowie wojsk lądowych i morskich gwardyi, i osoby płci obojęd czterech pierwszych klas, mające wstęp do Dworu, zebrały się w sali Ś. Jerzego, gdzie kompania pałacowych grenadierów tworzyła do koła przegrodę.

Deputacya, w towarzystwie Mistrza obrzędów Cesarskiego Dworu, sprowadzona do pałacu w dworskich karetach, przyjęta została w sali dam honorowych, przez Gen.-Majora orszaku J. C. Mci, Dyrektora Generalnego Kommissyi spraw wewnętrznych, wyznań i oświecenia Królestwa Polskiego, Hr. Strogonowa.

O południu, gdy Minister Cesarskiego Dworu oznajmił J. C. M. o przybyciu Deputacyi, Cesarstwo Ichmość udali się do sali Sgo Jerzego, i stanęli przed tronem, mając po prawej J. C. M. Cesarzewicza Następcę tronu, W. X. Michała, W. X. Helenę i W. X. Maryą; po lewej, Minister Cesarskiego Dworu, Minister spraw wewnętrznych i deżurny Generał-Adjutant stali w pewnej odległości.

Po przedstawieniu N. Cesarstwu Deputowanych przez Gen.-Majora Hr. Strogonow i Mistrza obrzędów, najstarszy z jęj członków, Xiążę Walenty Radziwiłł, odczytał w języku polskim, pomieszczony w Nrze 121. pisma naszego, do N. Pana adres, na który, z rozkazu N. Cesarza, odpowiedział Deputacyi P. Minister spraw wewnętrznych, mową, w języku rossyjskim, poczem NN. Państwo wrócili do swoich pokojów. Po wyjściu NN. Osób, członkowie Deputacyi wprowadzeni zostali przez Gen.-Majora Hrabie Strogonowa do sali koncertowej, gdzie mieli szczęście być osobiście NN. Cesarstwu przedstawianymi.

Do Petersburga przybył d. 3. b. m. z Londynu, na chodzącym pomiędzy Petersburgiem a Lubeką statku parowym „Alexandra“, Gen.-Adjutant Hr. Orłow.

W ł o c h y.

Z Bononii, dnia 5. Maja.

Ciągle u nas jeszcze mniemają, że kapitulacya, jaką zawarł Kardynał Bernetti z Hr. St. Aulaire, względem pozostawienia załogi w Ankonie, będzie odrzucona przez rząd francuzki, z powodu, iż przynosi mało zaszczytu orężowi francuzkiemu. Jednakże w skutek układu tego, część wojsk austryackich już się cofnęła. Missya Kawalera Sabregondi do Rzymu, przedłużyła się nad czas, jaki on sobie był zamierzył. O wszelkich negocyach względem przyszłej organizacyi tych prowincyi nic zgoła niewiemy. Posłannik Austrii musiał spotkać trudności, o jakich zapewne się niedomyślał, przyrzekając powrócić za dni 14. W Rzymie ciągle utrzymują, że wkrótce przybędą Szwajcarowie wzięci od rządu naszego na żołd; lecz już Maj, a niema nawet i wiadomości o pierwszym oddziale; nieuczyniono żadnego przysposobienia do przyjęcia tych gości, a wzrastający niedład naszych finansów czyni prawie niepodobnem obarczenie się tym nowym ciężarem. Przymuszona pożyczka, nałożona przez Kardynała Albani, wniesiona tylko w 3. części, a dotychczas niechciano jeszcze użyć przemocy do znaglenia opieszalych.

Z dnia 12. Maja.

Wewnątrz stosunki państwa Kościelnego coraz smutniejszą przybierają postać. Zamiast tylekrotnie przyrzeczonych polepszeń administracyi krajowej obarczają się legacye nowemi ciemiężącami podatkami, do których jeszcze przyłączono pożyczkę wymuszoną, która się skutecznia taką drogą, że płacić niemogącym wydzierają majątki i sprzedają wszelkie ruchomości; system tak okrutny podany, jak powia-

dają, przez Pana Borottelli, kierującego gabinetem Kardynała Albaniego, długo utrzymać się niepotrafi. Dwór rzymski dał już kilka razy poznać Kardynałowi, ażeby złożył główną władzę swoją w legacyach i do dawniejszej swojej się udał gubernii w Pesarro; lecz w skutek nieładu i uporu, szerzącego się obecnie nawet między najwyższemi magistraturami państwa Kościelnego, wzbrania się Kardynał zadośćuczynienia żądanom rządu swego. Sekretarz państwa chwycił się podobno zaradczego środka, wysyłając znakomitego Pralata, Monsignore Capaccini, do Bononii, aby przewielebnego brata swego do posłuszeństwa nawrócić. Ale missya została bezowocną.

F r a n c y a.

Z Paryża, dnia 18. Maja.

Wczoraj umarło tu na cholere osób 30, więc 14 więcej niż onegdaj.

Wczoraj Pani K. Périer wyniosła się z dziećmi śwemi z hotelu Ministra.

Dzisiaj przed południem odbyła się sekcya ciała Pana Périera w przytomności doktorów Broustaus i Esquirol. Czaszka była zupełnie zdrowa; mózg tak się rozwinął, jak to Gall podaje w ludziach znakomitych przymiotów. Stan tego organu zbija więc wszystkie pogłoski w obieg puszczone o naturze choroby zmarłego. Siedlisko choroby było w wnętrzościach. Znalezione tam ślady zadawnionego nadwężenia, co się bez wątpienia stało przyczyną choroby, którą Pan K. Périer przed kilką laty na 6 tygodni był złożony; złe wzmagalo się naturalnie pod brzemieniem trosk i prac i przez wpływ cholery. Powiadają, że P. Périer zostawia testament, datowany od jego dawniejszej choroby, w którym on majątkiem swoim bardzo znacznym, w sposób chwalebny rozporządził. — Pogrzeb nastąpi w sobotę dnia 19. na cmentarzu Pater la Chaise. Xiążę Orleański oświadczył gotowość towarzyszenia zwłokom zesłego. Całun pogrzebowy nieść będą Generał Lafayette, Marszałek Soult, Baron Pasquier i Pan Royer-Collard. Ostatni mieć będzie mowę przy grobie. Wszystkie władze wojskowe i cywilne żałobnej uroczystości będą przytomne, jako też wszyscy Ministrowie. Żałoga paryzka i oddział gwardyi narodowej pod wodzą Marszałka Lobau, zamknie pochód. Ciało naprzód do kościoła S. Tomasza zostanie zaprowadzone, gdzie pod przewodnictwem Pana Choron, wielka msza muzyczna ma być exekwowana. — W sobotę z powodu obrzędu tego żadna sessya Rady Państwa miejsca mieć niebędzie.

W Monitorze czytamy: Wyborcy pierwszej dzielnicy Paryża, co przez wybranie Pana Périera zastępcą swoim, dalszą temuż utoro-

wali drogę do zasług i honoru, życząc sobie towarzyszyć pochodowi, przesłali swoje w tój mierze oświadczenie. Zaszczycający udział tych, co byli pierwszymi aby życzenia swoje tłumaczyć przez jego pośrednictwo, składa najpiękniejszy dowód szacunku i uwielbienia, jakim ciągle ku stałemu obrońcy wolności przejęci byli.

Generał Lamarque miał noc nieco lepszą, niż wczoraj; ale przed południem chory znowu był bardzo niespokojny.

Rozumieją powszechnie, powiada Dziennik Frankfurtski, że Monitor jutrzejszy wszelkim domysłom względem wyboru Prezesa Rady Ministrów ostateczny położy koniec. — W biurze Ministerjum wojny zajmują się obecnie gorliwie przygotowaniem środków należytych w tym razie, gdyby Holendrzy do Belgii wkroczyć mieli. Podobno miały nadejść depesze, głoszące o poruszeniu wojsk równie holenderskich jak i belgijskich.

Gazeta fr. tak się odzywa: Jeżeli wieściom w salonach krążącym wiarę dać można, tedy prawdopodobieństwo wyniesienia Xięcia Decazes na godność Prezesa Rady bardzo się zmniejszyło. Gabinet podobno tylko szczupłych dozna odmian. Prezesostwo otrzyma Marszałek Soult, Pan Dupin pieczęć, Pan Barthe Ministerjum spraw wewnętrznych. Tymczasem inni inne podają listy, w których się imiona Panów Duperre, Mortemart, Ganneron, Benj. Delessert, Odilone Barot, Dupin, Duvergier de Haurann, Thiers i Salverte dziwnym krzyżują sposobem.

Kuryer francuzki opiewa, że Pan Dupin miał być wczoraj wezwany do Tuileryów i że mu N. Pan ofiarował Ministerjum spraw wewnętrznych, pod tym warunkiem, aby wstąpił do gabinetu. Podobno podziękował Pan Dupin za ofiarowaną mu godność.

Stósownie do dzisiejszego Temps odebrał rząd depeszę od Generała Evain, w których tenże donosi, iż się co moment spodziewa napadu Holendrów. W skutek tych ważnych wiadomości Pan Le Hon dwa razy miał u N. Pana posłuchanie prywatne. — Marszałek Gerard wszystkie poczynił przygotowania do odjazdu, niewyjechał wszelako jeszcze dotychczas.

Z dnia 19. Maja.

Wczoraj umarło na cholere osób 18, więc 12 mniej niż dnia poprzedzającego.

Pan Tallejrand przez depeszę telegraficzną z Londynu doniósł, co następuje: „Administracya Lorda Greya objęła na nowo zarządy kraju. Wiadomość ta rozprzestrzeniła wielką radość w mieście i na giełdzie. Papiery poszły w górę i więćby zapewne się podniosły były,

gdyby nasza kryzys Ministeryalna już była rozstrzygnięta.“

Dzisiejsze dzienniki zamieściły następujące doniesienie o zmianach i poruszeniu w gabinecie. Marszałek Soult obrany był Prezesem Rady; dla tego chcieli się Panowie Argout i Montalivet podać do dymissyi. Skoro zaś nadeszła wiadomość, że Xiążę Wellington nie stanie przy sterze państwa Wielkiej Brytanii, cofnięto mianowanie Marszałka Soult, i skierowano znowu widoki swoje na osobę Pana Dupin, który wieczorem przedtém z Marszałkiem Soult o Prezesostwo losował. (!!) Wszystkie te pogłoski niepolegają jednak na żadnej zasadzie.

Pan Argout już się ma tak Jobrze, że podobno czynności swoje rozpoczynszy dnia jutrzejszego Radę Ministrów do domu swego na sesyą zwoła.

Xiążę Tallejrand odebrał swój urlop do powrotu do Francyi w tym momencie, gdy Ministerjum Greya pokonano. Postanowił więc pozostać w Londynie, dopóty niestanowcze nastąpi w tworzeniu Ministerjum rozstrzygnięcie. Przeto obecnie, gdy Grejowska partya nanowo zwycięstwo odniosła, codzień wyglądamy tu przybycia Xięcia. Niewraca on wszelako na zawsze, owszem rozrządziwszy interesami prywatnemi niebawem się uda na dotychczasowe miejsce. Powiadają, że Król rady jego chce zasięgnąć względem wyboru Prezesa Rady Ministrów.

Powiadają, że Pan Augustin Périer zostanie Prefektem Sekwany.

Monitor wczoraj osoby, co całun żalobny nieść mają mylnie wymienił. Są albowiem niemi wielki zachowawca pieczęci, Pan Barthe, Minister wojny Marszałek Soult, Prezydent Izby Parów Pan Pasquier, Wice-Prezes Izby Deputowanych podczas ostatnich posiedzeń, Pan Beranger.

Jestto niegodziwém kłamstwem, które Bóg wie, kto rozsiewa w stolicy, że P. Périer zwątpiwszy o skuteczności środków lekarzy swoich, żadnego w nich niemiął zaufania; owszem aż do ostatniego momentu życia z ufnością poddawał się pod ich woję a sekcyja ciała dowiodła, że się doktorzy w zdaniu swoim nieomylili. — Kupcy i fabrykanci stolicy postanowili w dzień pogrzebu Pana Périera pozamykać sklepy swoje, na znak żałoby.

Generał Lamarque dzisiaj lepiej się miewa. Postanowienie w Monitorze dzisiejszym zwołuje 80,000 żołnierzy, należących do klasy z r. 1831., do służby czynnej.

Okropną tu popełniono w dzielnicy bardzo zamieszkałej zbrodnią dnia wczorajszego. Pan Desgranges, były rektor uniwersytetu, miesz-

kający na ulicy Montmartre, został wraz z małżonką swoją i synem 30 letnim w mieszkaniu swoim zamordowany. Niema jeszcze śladów zloczyncy; aresztowano jednak służącego Pana Desgranges, którego ten był odprawił.

Gazette donosi z Bourges z dn. 15. m. b.: „Wczoraj zgromadziło się koło 400 winiarzy przed ratuszem i udawszy się stamtąd do Maira a potem do Podprefekta oświadczyli jednozgodnie niemożność wypłacenia podatków, które winni byli od r. 1829. Gdy obydwaj urzędnicy wybitnie im odpowiedzieli, że obręb władzy ich nie sięga tak daleko, aby ich uwolnić od zapłaty podatków lub termin zadośćuczynienia na niepewny czas odłożyć, oddalili się oni celem wzniecania buntu. Powstanie wybuchło nazajutrz. Dwóch żandarmów raniono. Pospólstwo porozrywało bruk. Obawiają się na wieczór scen groźniejszych. — Mair wydał proklamacyą, wzywając powstańców, aby wrócić do powinności swoich, i zawiadamiając mieszkańców, że przeciw zbrodniarzom już wytoczono sprawę kryminalną. — Zadziwiającą jest rzeczą, że gwardya narodowa odsłużyła się uchylała. Przez 4 godziny ciągle 20 dobo szów było generalmarsz a mimo to tylko 56 gwardzistów z bronią się zgromadził.

Z dnia 22. Maja.

Kuryer dzisiejszy pisze, co następuje: Pan Rotschild, odbywszy podróż swoją z Londynu do naszej stolicy w przeciągu 36 godzin, przywozi najsmutniejsze wiadomości. Losy przyszłe bilu reformy mają być bardzo niepewne, Aristokraci postanowili zacięty dać opór i bronie się do upadłego; zwątpiono powszechnie, czy Greja Ministerjum długo się utrzymać potrafi; Xiążę Newcastle przełożył Izbie konieczność sprzeciwiania się mianowaniu nowych Parów; obawiają się rozłączenia ostatecznego 3 Królestw. — Do tych wiadomości z Anglii przyłączamy równie niepokojące pogłoski o stanie rzeczy w południowej Francyi, co, jak powiadają, miało też spowodować Xięcia Orleańskiego do odłożenia podróży swojej. — Kurs papierów zniżył się.

SPROSTOWANIE.

W numerze ostatnim (125) pisma naszego str. 674, szpalta lewa, w wierszu ostatnim od końca, po zdaniu nawiasowem „jeśli być może“ opuszczono słowo „uniknienia.“

OBWIESZCZENIE.

Po nastąpieniu z rozporządzenia wyższej władzy dismembracyi folwarku Kaczlina do dóbr Sierakowskich należącego, w Powiecie Międzychodzkiem położonego, został większy etablissement z folwarcznych budynków, wylą-

czyszszy owczarnią, małą stodołkę i domy familijne, utworzony, który: z

3 morg	7	□pr.	w podwórzach i placach do zabudowań,
303	—	42	— w ogrodach i roli ornjej,
19	—	157	— łąkach,
26	—	114	— pastwiskach,
19	—	85	— miejscach nieużytecznych;

ogółem 372 morg. 45 □pr. w zupełnie odseparowanym stanie składa się. Folwark ten wraz z rybołostwem w stawie na podwórzu folwarcznem znajdującym się, ma być drogą publiczną licytacyi, w terminie

dnia 18. Czerwca r. b.

o godzinie 11tej przed południem na folwarku Kaczlina wyznaczonym, w wieczystą dzierżawę więcej dającemu wypuszczonym. Zawiadomiamy zatem chęć nabycia mających, środki do kupna, jako też zdadność posiadających, iż nabywca oprócz dawania dwóch miedzi żyta, mesznego dla duchowieństwa, 9 tal. 22. szbgr. 7 fen. podatku 24 grosz zwanego, 105 tal. rocznego kanonu, który przez licytacyą niezostanie podwyższony, lecz spłacić się mogący, opłacać będzie obowiązany. Minimum, od którego podania zacząć się mają, jest na 650 tal. ustanowione, kaucyą zaś za podanie swe najwięcej dający w gotowiznie lub papierach rządowych summe 500 tal. obejmującą, przy licytacyi złożony, a w kupnie na dzień 9. Lipca r. b., przy tradycyi zapłacić jest obowiązany.

Anszlag, mapkę, rejestra rozmiarowe i szczegółowe warunki licytacyjne, mogą być w naszej Registraturze, jako też u administratora Bredow w Lutomiu pod Sierakowem, przejrzane; ostatni ma sobie polecone, zgłaszać się mogącym, o położeniu i stanie użytku tegoż folwarku, dawać objaśnienie.

Przyderzenie nastąpi w 8. dniach policytacyi. Poznań, dnia 19. Maja 1832.

Królewsko-Pruska Regencya,
wydział dochodów stałych, dóbr i lasów Królewskich.

OBWIESZCZENIE.

Niewiadomi sukcesorowie profesora Fryderyka Büttner dnia 21. Lipca r. 1829. w Poznaniu zmarłego lub ich spadkobiercy albo też najbliżsi krewni zapożyczają się niniejszemu na termin

dnia 29go Stycznia 1833.

zrana o godzinie 10. przed Deputowanym Konsyliarzem Culemann w izbie naszej instrukcyjnej aby się wylegitymowali i pozostałość tegoż odebrali a to z tem zagrożeniem, że jeżeli się przed lub w terminie na piśmie albo osobiście

niezgłoszą spodziewać się mogą, iż pozostałość Büttnera jako bezdziedziczna podług §. 481. Tyt. 9. Części I. prawa powszechnego krajowego fiskusowi przysądzoną zostanie.

Poznań, dnia 9. Marca 1832.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

OBWIESZCZENIE.

Dobra szlacheckie Smielow wraz z przyległościami w powiecie Odolanowskim położone, na wniosek jednego wierzyciela na trzy lata, to jest od S. Jana 1832, aż do tego czasu 1835. r. w terminie

dnia 18go Czerwca b. r.

rano o godzinie 9. przed Assessorem Neubaur w miejscu posiedzenia Sądu naszego wyznaczonym, najwięcej dającym publicznie wydzierżawione być mają. Wzywamy przeto chęć dzierżawienia mających, aby się w terminie tym stawili, nadmieniając, iż warunki dzierżawne w registraturze naszej przejrane być mogą, i że każdy licytujący 500 Tal. w listach zastawnych lub w gotowiznie jako kaucyą złożyć jest obowiązany.

Krotoszyn, dnia 10. Maja 1832.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

OBWIESZCZENIE.

Majątność Ostrzeszowska w powiecie równego nazwiska położona, na wniosek wierzyciela na trzy lata od S. Jana r. b., aż do tegoż czasu 1835. w terminie

dnia 20go Czerwca r. b.

przed Deputowanym W. Sędzią Roquette zrana o godzinie 9. w miejscu posiedzenia Sądu naszego najwięcej dającym wydzierżawioną być ma, do którego chęć dzierżawienia mających niniejszém zapozrywamy.

Krotoszyn, dnia 21. Marca 1832.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

Kto doskonałego, bardzo zdatnego z najlepszą konduią ekonoma potrzebuje może się udać do Dominii Ludomy pod Rogoźnem.

J. Lipski.

☞ Dla gospodarzy wiejskich. ☞

Ze względu na cenę miejską na wyborny gatunek

** i rostkowanie **

przedaje w nader niskiej cenie bardzo dobrze oczyszczone

czerwone Styryjskie nasienie koniczyzny, jako też

podwakroć oczyszczone czerwone Galicyjskie i Szląskie

nasienie koniczyzny,

dalej białą koniczyznę, jako też poślad dobrego

białego nasienia koniczyzny (z wybornego gatunku) pruski szefel po 40 sgr.; nasienie cwiłkane; angielski i francuzki rejgras.

Fryderyk Gustaw Pohl,

przy ulicy Schmiedebrücke Nr. 12. pod Srebrnym Szyszakiem.

Od dnia dzisiejszego sprzedają dubeltowe gatunki prawdziwie destylowanych wódek, bez wyjątku, wielką kwartę po siedm srebrnych groszy i likwory wielką kwartę po piętnaście srebrnych groszy.

D. G. Baarth,

przy ulicy Dominikańskiej Nro. 371.

☞ Handel krajowych i zagranicznych wód mineralnych ☞

*** Fryderyka Gustawa Pohl, w Wrocławiu, przy ulicy Schmiedebrücke Nr. 12. pod Srebrnym Szyszakiem zwany **

otrzymał wodę Langenauską i Reinercką (letnie i zimne źródło); tak-nazwane wody Flinsberger, Mühl i Obersalzbrunn; Marienbader-, Kreuz- i Ferdinands-, Egersalzquelle-, zimny Sprudel- i Franzens, Geilnauer-, Selter- i Fachinger-Brunn, gorzką wodę z Saidschütz i Püllna, Karlsbader-, Saidschützer- i Egersalz w oryginalnych pudłach i uprasza o łaskawe względy.

Fryderyk Gustaw Pohl, w Wrocławiu,

przy ulicy Schmiedebrücke Nr. 12. pod Srebrnym Szyszakiem.

Wyciąg z Berlińskiego kursu papierów i pieniędzy.

Dnia 29. Maja 1832.	Papierami	Gotowizną
Oblig. długu państwa	93 $\frac{3}{4}$	93 $\frac{1}{2}$
Oblig. bankowe aż do włącznie lit. H.	—	—
Zachodnio-Pruskie listy zastawne	97	96 $\frac{1}{2}$
Listy zastawne W. Xięstwa Poznańskiego	98 $\frac{1}{4}$	—
Wschodnio-Pruskie	100	—
Szląskie	—	104 $\frac{3}{4}$

Poznań, dnia 31. Maja 1832.

Papierami, Gotowizną. Od staż
Kurs obligów m. Poznania 95 — 4